

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

RAPORT ME REKOMANDIME

Ex officio

Rasti nr. 499/2016

në lidhje me

*Mosrespektimin e procedurave ligjore gjatë procesit të rekrutimit të personelit,
sipas konkurseve të shpallura nga Drejtoritë Komunale të Arsimit në
Republikën e Kosovës*

Drejtuar :

- Z. Shpend Ahmeti, kryetar i Komunës së Prishtinës,
- Z. Lutfi Haziri, kryetar i Komunës së Gjilanit,
- Z. Sokol Haliti, kryetar i Komunës së Vitisë,
- Z. Muharrem Svarqa, kryetar i Komunës së Ferizajt,
- Z. Imri Ahmeti, kryetar i Komunës së Lipjanit,
- Z. Sokol Bashota, kryetar i Komunës së Klinës,
- Z. Idriz Vehapi, kryetar i Komunës së Rahovecit,
- Z. Svetislav Ivanoviq, kryetar i Komunës së Novobërdës, dhe
- Z. Xhafer Gashi, kryetar i Komunës së Obiliqit.

Prishtinë, më 23 nëntor 2016

Qëllimi i raportit

Qëllimi i këtij raporti është promovimi i barazisë si dhe tërheqja e vëmendjes së Drejtorive Komunale të Arsimit(DKA) në Republikën e Kosovës, lidhur me nevojën e ndërmarrjes së veprimeve përkatëse për zbatimin e ligjit dhe respektimin e procedurave ligjore të rekrutimit.

Baza ligjore

Sipas nenit 135, par. 3 të Kushtetutës, *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore.”*

Gjithashtu, Ligji Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, neni 18, par. 1 përcakton se Avokati i Popullit, mes të tjerash, ka edhe këto përgjegjësi:

- *“të hetojë shkeljet e pohuara të të drejtave të njeriut dhe veprimet e diskriminimit dhe të angazhohet për eliminimin e tyre” (pika 1),*
- *“të tërheqë vëmendjen për rastet kur autoritetet i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t’u jepet fund rasteve të tilla dhe kur është e domosdoshme të shprehë mendimin e vet mbi qëndrimet dhe reagimet e autoriteteve përkatëse në lidhje me rastet e tilla” (pika 2);*
- *“të bëjë të njohura të drejtat e njeriut dhe përpjekjet për të luftuar të gjitha format e diskriminimit përmes ngritjes së vetëdijesimit, posaçërisht përmes informimit dhe edukimit edhe me anë të mediave” (pika 4);*
- *“të rekomandojë Qeverinë, Kuvendin dhe autoritetet tjera kompetente të Republikës së Kosovës për çështjet që kanë të bëjnë me avancimin dhe mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, barazisë dhe jo diskriminimit” (pika 5);*
- *“t’i publikojë njoftimet, mendimet, rekomandimet, propozimet dhe raportet e veta” (pika 6);*
- *“të përgatitë raporte vjetore, periodike dhe të tjera mbi gjendjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, barazisë dhe diskriminimit dhe të kryej hulumtime mbi çështjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, barazisë dhe diskriminimit në Republikën e Kosovës” (pika 8);*

Me dërgimin e këtij raporti tek institucionet përgjegjëse, Avokati i Popullit synon të kryejë këto përgjegjësi ligjore.

Përmbledhja e fakteve të rastit

Në bazë të informatave dhe dokumentacionit të cilat i posedon Institucioni i Avokatit të Popullit (IAP), faktet mund të përmbliidhen si në vijim:

1. Konkursi i shpallur më 25 korrik 2016, nga DKA në Komunën e Prishtinës, vlerësimi individual i kandidatëve, vendimi për formimin e komisionit për zhvillimin e procedurave për themelimin e marrëdhënies së punës.
2. Konkursi për plotësimin e vendeve të lira të punës në kohë të caktuar, i shpallur më 26 korrik 2016 nga DKA në Komunën e Gjilanit, formularët për vlerësim të

kandidatëve, rekomandimi i Komitetit për Arsim nr.01. nr.134/2016, i datës 20.06.2016 dhe vendimi i DKA-së, nr.061-59888, data 22.06.2016.

3. Konkursët për plotësimin e vendeve të punës të shpallura nga DKA në Komunën e Gjakovës, konkursi i datës 03.08.2016, 23.08.2016 31.08.2016, si dhe konkursët e datave 15.01.2016 dhe 02.03.2016.
4. Konkursi i shpallur më 11 korrik 2016 nga DKA në Komunën e Ferizajt, formulari i vlerësimit të kandidatëve dhe vendimi për formimin e komisionit intervistues.
5. Konkursi për plotësimin e vendeve të punës i shpallur më 20 korrik 2016 nga DKA në Komunën e Lipjanit.
6. Konkursi për plotësimin e vendeve të lira të punës i shpallur nga DKA në Komunën e Vitisë, vendimi për emërimin e komisionit për intervistim dhe formulari për poentim të kandidatëve.
7. Konkursi për kuadër mësimdhënës i shpallur më 21 korrik 2016 nga DKA në Komunën e Klinës.
8. Konkursët e shpallura nga DKA-të në komunat : Prizren, Mitrovicë, Skenderaj, Vushtrri, Dragash, Suharekë, Hani i Elezit, Rahovec, Podujevë, Obiliq, Malishevë, dhe në komunën e Novobërdës.

Instrumentet ligjore të zbatueshme në Republikën e Kosovës

9. **Kushtetuta e Republikës së Kosovës (tani e tutje Kushtetuta), Neni 24, Barazia para Ligjit**, përcakton se : *“Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim” (par.1).*
10. *“Askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhjes kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal” (par.2).* Gjithashtu sipas nenit 31, paragrafi 1, përcaktohet se : *“Çdokujt i garantohet mbrojtje e barabartë e të drejtave në procedurë para gjykatave, organeve tjera shtetërore dhe bartësve të kompetencave publike”.*
11. **Neni 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit]**, paragrafi 1, *“E drejta e punës garantohet”* ndërsa paragrafi 2, përcakton se : *“Secili person është i lirë të zgjedhë profesionin dhe vendin e punës.”*
12. **Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme Konventa)**, është dokument ligjor i zbatueshëm drejtpërdrejt sipas Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe ka prioritet në rast konflikti, ndaj dispozitave e ligjeve dhe akteve tjera të institucioneve publike.
13. Neni 14, i Konventës përcakton se : *“Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si*

seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”.

14. Neni 3 paragrafi 2, i **Ligjit për mbrojtjen nga Diskriminimi nr. 05/L-021**, përcakton se : *“Diskriminim është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë në çfarëdo baze të përcaktuara në nenin një (1) të këtij Ligji, që ka për qëllim apo efekt të zhvleftësor ose cenoj njohjen, gëzimin ose ushtrimin, në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave dhe lirive themelore të njohura nga Kushtetuta dhe ligjet tjera të aplikueshme në Republikën e Kosovës.”*
15. **Ligji Nr.03/L-212 i Punës**, Neni 2, paragrafi 2, përcakton se : *“Dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe për të punësuarit dhe punëdhënësit, punësimi i të cilëve rregullohet me ligj të veçantë, nëse ligji i veçantë nuk parashikon zgjidhje për çështje të caktuara nga marrëdhënia e punës.”*
16. Neni 3, par. 1.17, përkufizon se : *“**Diskriminimi** - çdo dallim që përfshin përjashtim ose dhënie të përparësisë në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, fesë, moshës, gjendjes familjare, mendimit politik, prejardhjes kombëtare ose sociale, gjuhës ose anëtarësisë sindikale, që e ka fuqinë e anulimit ose **mosdhënies së mundësive të barabarta për punësim** apo profesion apo ngritje profesionale”*
17. Ndërsa neni 5, par.1, përcakton se : *“Diskriminimi është i ndaluar në punësim dhe profesion, lidhur me rekrutimin në punësim, [...] ose çështjeve tjera nga marrëdhënia e punës të rregulluara me këtë ligj dhe me ligjet e tjera në fuqi”*
18. Neni 7, par. 1 i Ligjit, *“Marrëdhënia e punës mund të themelohet me çdo person prej moshës tetëmbëdhjetë (18) vjeç”*
19. Ndërsa neni 8, par.2, përcakton se : *“Konkursi duhet të jetë i barabartë për të gjithë kandidatët e synuar, pa asnjë lloj diskriminimi, ashtu siç parashihet me këtë ligj dhe aktet tjera në fuqi.”*
20. **Udhëzimi Administrativ Nr.14/2011** për Rregullimin e Procedurave për Themelimin e Marrëdhënies së Punës në Sektorin Publik, përcakton procedurat për për themelimin e marrëdhënies së punës në sektorin publik sipas Ligjit të Punës.
21. **Ligji Nr.04/L-032 për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës**, neni 35, par.1, për zgjedhjen e mësimdhënësit, shprehimisht përcakton se : *“[...] mësimdhënësit. [...] zgjidhen përmes një konkursi publik në bazë të meritës personale, pa asnjë lloj diskriminimi të drejtpërdrejtë apo të tërthortë për arsye reale apo të supozuara që ka lidhje me gjininë, racën, gjendjen martesore, orientimin seksual, përkatësinë etnike, nevojat e veçanta, pasurinë, vendin e lindjes, pikëpamjet politike ose filozofike apo rrethanat e tjera.”*
“Autoritetet që bëjnë emërimet, siç përcaktohet në këtë ligj, krijojnë procedura të drejta, të hapura dhe transparente për angazhim bazuar në kualifikimet dhe nevojat e postit.” (par.3).
“Mësimdhënësit do të zgjedhën nga një komision i themeluar nga DKA përfshirë edhe drejtorin e institucionit arsimor si dhe përfaqësuesit e Këshillit drejtues në përputhje

me ligjin në fuqi.” (par.4).

“Kur bëhet përzgjedhja midis një apo më shumë kandidatëve për një post menaxhues ose për mësimdhënës, merren për bazë kushtet, si janë: arsimimi i secilit kandidat, përvoja, kualifikimet për pozitë dhe nevojat që do të plotësojë ky emërim. Nëse asnjëri nga kandidatët nuk i plotëson kushtet për kualifikim të përcaktuar në këtë ligj, mund të bëhet një emërim i përkohshëm. Emërimet e tilla përfundojnë në ditën e fundit të vitit shkollor gjatë të cilit është bërë emërimi.” (par.5).

22. **Ligji Nr.03/L-068 për Arsimin në Komunat e Republikës së Kosovës**, neni 4, par.1, përcakton kompetencat e komunave : “Komunat kanë kompetenca të plota dhe ekskluzive, për aq sa ato i takojnë interesit lokal, ndërkohë që respekton standardet e përcaktuara sipas legjislacionit në fuqi në lidhje me dispozitat e arsimit publik parashkollor, fillor dhe të mesëm, duke përfshirë regjistrimin dhe licencimin e institucioneve arsimore, **marrjen në punë**, pagesën e rrogave dhe aftësimin e mësimdhënësve dhe administratorëve.”
23. Sipas nenit 5, përcaktohet se : “Kompetencat e referuara në Nenin 4 të këtij ligji përfshijnë kompetencat e mëposhtme të veçanta komunale në arsimin publik për nivelet 0 (parashkollor), 1 (fillor), 2 (të mesëm të ulët) dhe 3 (të mesëm të lartë) **në pajtim me udhëzimet dhe/ose procedurat dhe standardet e përgjithshme të shpallura nga MASHT-i:**

Gjithashtu pika c), e këtij neni përcakton se komunat janë kompetente për “punësimin e mësimdhënësve dhe personelit tjetër të shkollave **në pajtueshmëri me procedurat ligjore të rekrutimit, përzgjedhjes dhe punësimin të të punësuarve publikë;**”

24. Pikërisht duke u bazuar sipas nenit 5, pika c), MASHT-i ka nxjerrë **Udhëzimin Administrativ nr.17/2009, Procedura e zgjedhjes së personelit arsimor në shkollë**, sipas nenit 3, par.1, përcaktohet përbërja e komisionit për zgjedhjen e personelit arsimor, shprehimisht thuhet se “**Dy përfaqësues të Drejtorisë Komunale të Arsimit**”(par.1.1) dhe “**Drejtori i shkollës përkatëse**” (par.1.2).

Analiza ligjore

Analiza ligjore e Avokatit të Popullit bazohet në dokumentacionet dhe konkurset e shpallura nga DKA-të në 19 komuna të Republikës së Kosovës.

Komuna Prishtinës

25. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur më 25 korrik 2016, nga DKA në komunën e Prishtinës, vëren se ky konkurs është shpallur duke u bazuar në Ligjin e Punës, Ligjin për Arsim në Komunat e Republikës së Kosovës si dhe Udhëzimit Administrativ nr.14/2011, për Rregullimin e Procedurave për Themelimin e Marrëdhënies së Punës në Sektorin Publik në bazë të cilit është formuar edhe **komisioni prej pesë anëtarëve** për përzgjedhjen e kandidatëve. Sipas paragrafit II, të konkursit përcaktohet se : “Përzgjedhja e kandidatëve do të bëhet në bazë të kriterëve të përcaktuara sipas Udhëzimit Administrativ Nr.05/2015 për normativin mbi kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm, Udhëzimit Administrativ Nr.06/2015 Normativi

për mësimdhënësit e arsimit profesional, si dhe akteve tjera juridike që e rregullojnë fushën e arsimit parauniversitar (Ligji Nr. 02/L-52, Ligji Nr.03/L-068 dhe Ligji Nr.04/L-138)."

Ndërsa në paragrafin III, të konkursit, parashihet që : "[...] **caktimi i shkollës për kandidatet e suksesshëm do të bëhet nga Komuna, përkatësisht Drejtoria e Arsimit**".

26. Edhe pse sipas paragrafit II të konkursit DKA në Prishtinë shprehimisht thirret për zbatimin e Ligjit Nr.03/L-068 për Arsimin në Komunat e Republikës së Kosovës, Komisioni për zhvillimin e procedurave për themelimin e marrëdhënies së punës e kandidatëve formohet duke u bazuar në Udhëzimin Administrativ Nr.14/2011 të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, dhe në kundërshtim me Udhëzimin Administrativ të MASHT-it Nr.17/2009, sipas të cilit komisioni përbëhet prej tre anëtarëve dhe njëri prej tyre duhet të jetë drejtori i shkollës.

Komuna e Gjilanit

27. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur më 26 korrik 2016 nga DKA në komunën e Gjilanit, vëren se ai është shpallur duke u bazuar në Ligjin për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës dhe Ligjin e Punës, sipas konkursit "*kandidatët të cilët aplikojnë më shumë se një shkollë, mund të aplikojnë vetëm me një formularë të aplikimit duke i cekur emrat e shkollave ku aplikon.*". Sipas kriterëve të rekomanduara nga Komiteti i Arsimit në Komunën e Gjilanit, të datës 20 qershor 2016, vërehet se "**Kandidati që jeton në lokalitetin ku gjendet shkolla, 0.5 pikë (ky kriter vlen vetëm për shkollat fillore të mesme të ulëta në fshatra).** Në këtë rast kandidati i cili jeton në fshat ka përparësi nga të gjithë konkurrentët, mirëpo ai ka përparësi edhe ndaj kandidatëve të cilët jetojnë në qytet.

Komuna e Vitisë

28. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur më 2 gusht 2016 nga DKA në komunën e Vitisë, vëren se ky konkurs është shpallur duke u bazuar në Ligjin për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës dhe Udhëzimin Administrativ Nr.13/2011 (vlen të përmendet se edhe konkursi i shpallur më 11 tetor 2016, mbështetet në këtë Udhëzim Administrativ),¹ Ligjin e Punës dhe Udhëzimin Administrativ Nr.06/2015 mbi përzgjedhjen dhe pranimin e kuadrit arsimor,² ndërsa emërimi i komisionit për intervista është bazuar në Udhëzimin Administrativ Nr.17/2009, sipas të cilit komisioni formohet prej tre anëtarëve, dy anëtarë të DKA-së dhe drejtori i shkollës, megjithatë në komision janë emëruar **katër anëtarë të komisionit** për intervista. Po ashtu duke u bazuar në formularin për poentimin e kandidatëve, vërehet se në këtë komunë si kriter për poentim të kandidatëve është edhe : "**Kandidati vendas (kandidati që jeton ku gjendet shkolla 1 pikë)**"(par. IV).

Komuna e Gjakovës

29. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur nga DKA në komunën e Gjakovës, më 03.08.2016, 23.08.2016 31.08.2016, si dhe konkurset e datave 15.01.2016 dhe 02.03.2016, vëren se ky konkurs është shpallur duke u bazuar në

¹ Ky Udhëzim Administrativ është shfuqizuar sipas nenit 13 të Udhëzimit Administrativ Nr.20/2013, normativ mbi kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm, i datës 29.05.2013.

² Emërtimi i pasakt i udhëzimit, duhet të jetë Udhëzimi Administrativ Nr.06/2015 për Normativin mbi Kuadrin Profesional të Arsimit të Përgjithshëm.

Ligjin për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës dhe Ligjin e Punës, Udhëzimin Administrativ 06/2015 Për Normativin mbi Kuadrin Profesional të Arsimit të Përgjithshëm, Udhëzimin Administrativ 05/2015 Normativi për Mësimdhënësit e Arsimit Profesional dhe Udhëzimi Administrativ 17/2009 Procedura e Zgjedhjes së Personelit Arsimor në Shkollë, sipas konkurseve të shpallura më datën 15 janar 2016 dhe 2 mars 2016, ishte kriteri për aplikim **“Kandidati mund të aplikoj më së shumti në tri (3) vende pune.”**, ndërsa sipas konkurseve të shpallura më datat 3, 23 dhe 31 gusht 2016, vërehet se kandidatët kanë pasur mundësi të aplikojnë në të gjitha vendet e punës të shpallura sipas konkurseve.

Komuna e Ferizajit

30. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur nga DKA në komunën e Ferizajit, më 11 korrik 2016, vëren se ky konkurs është shpallur duke u bazuar në Ligjin për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës dhe Ligjin për Arsimin në Komunitet e Republikës së Kosovës dhe Udhëzimin Administrativ 06/2015 Për Normativin mbi Kuadrin Profesional të Arsimit të Përgjithshëm. Ndërsa komisioni për intervista është formuar sipas Udhëzimit Administrativ Nr.14/2011, të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale (MPMS) në përbërje prej pesë anëtarëve.

Edhe pse sipas konkursit nuk mund të konstatohet se kandidatët nuk kanë pasur të drejtë të konkurrojnë në të gjitha vendet e punës të shpallura, përfaqësuesi i IAP-it, gjatë vizitës në Zyrën për shërbimin e qytetarëve, ka vërtetuar faktin se kandidatët kanë pasur mundësi të aplikojnë **vetëm në dy vende të punës.**

Komuna e Lipjanit

31. Avokati i Popullit, duke u bazuar në konkursin e shpallur nga DKA në komunën e Lipjanit, më 20 korrik 2016, vëren se ky konkurs është shpallur duke u bazuar në Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, Ligjin për Arsimin në Komunitet e Republikës së Kosovës dhe Statutit të Komunës. Sipas konkursit shprehimisht theksohet se : *“Nëse kandidati aplikon në më shumë se një vend pune, është në dijeni se mund të ftohet në intervistë vetëm në atë shkollë, institucion ku e konsideron me më pak prioritet për të. Andaj rekomandohet të aplikoni në një vend pune.”*

Komuna e Klinës

32. Konkursi i shpallur nga DKA në komunën e Klinës, është mbështetur në Ligjin e Punës, Ligjin për Arsimin në Komunitet e Republikës së Kosovës, Ligjin për Arsimin Parauniversitar, Udhëzimin Administrativ Nr.06/2015 Normativi mbi përzgjedhjen e kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm dhe Udhëzimin Administrativ Nr.05/2015 për kuadrin mësimdhënës në arsimin profesional, sipas konkursit në pikën 3. thuhet se : *“Kandidatët kanë të drejtë të aplikimit vetëm në një vend pune.”*

Komuna e Rahovecit, Podujevës, Obiliqit, Malishevës, Novobërdës

33. Avokati i Popullit vëren se edhe konkurset e shpallura nga DKA-të në komunën e Rahovecit, komisioni për intervistimin e kandidatëve është themeluar prej pesë anëtarëve, ndërsa në komunën e Podujevës, sipas konkursit parashihet që kandidatët të cilët konkurrojnë në dy pozita do të intervistohen vetëm për njërin pozitë e që intervista do të vlejë për të dy pozitat.

Në komunën e Obiliqit, konkursi është shpallë duke u mbështetur në Udhëzimin Administrativ nr.9/2014 për normativ mbi kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm,³ në komunën e Malishevës, parashihet se kandidatët mund të konkurrojnë në më shumë shkolla por me dokumentacion të veçantë.

Po ashtu në komunën e Novobërdës, konkursi është shpallë duke u mbështetur në Udhëzimin Administrativ nr.9/2014 për normativ mbi kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm).

Kriteret e konkursi në kundërshtim me ligjin.

34. Avokati i Popullit ka vërejtur se gjatë hartimit të konkurseve dhe kriterëve për punësimin e mësimdhënësve, në disa komuna, edhe në të kaluarën ka pasur konkurse dhe kriterë të cilat bien ndesh me ligjin, për këtë qëllim Avokati i Popullit edhe më parë ka rekomanduar DKA-të, që gjatë hartimit të konkurseve dhe kriterëve për punësim, të hartojnë kriterë të cilat nuk bien në kundërshtim me ligjin, në mënyrë që të gjithë kandidatët të trajtohen në mënyrë të barabartë para ligjit.⁴
35. Ligji për Vetëqeverisje Lokale në mënyrë të qartë përcakton detyrimet ligjore të komunës që të kujdesen që qytetarët të gëzojnë të drejtat dhe liritë e tyre, neni 4, paragrafi 2, shprehimisht përcakton se : *“Të gjitha organet e komunës kujdesen që qytetarët e komunës t’i gëzojnë të gjitha të drejtat dhe liritë [...] me qëllim që ata të gëzojnë të drejta dhe mundësi të barabarta në shërbimet komunale të të gjitha niveleve.”*. Avokati i Popullit vëren se, DKA-të e lartë cekura nuk kanë ndërmarrë asnjë veprim që konkurset e shpallura të jenë në harmoni me ligjet e aplikueshme në Kosovë, dhe të kujdesen që të gjithë të kenë mundësi të barabarta.
36. Avokati i Popullit vëren se sipas vendimeve gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), “e drejta për të mos u diskriminuar shkelet kur Shtetet trajtojnë në mënyrë jo të barabartë persona në situata të ngjashme pa dhënë një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm,⁵. Në mënyrë që një justifikim i tillë të jetë “objektiv dhe i arsyeshëm”, duhet të kalojë dy hapa të tjerë : Së pari, duhet të ketë një “qëllim legjitim” për pabarazinë në fjalë dhe, së dyti, duhet të ketë një “lidhje të arsyeshme të proporcionalitetit midis mjetit të përdorur dhe qëllimit të synuar”.

Konstatimet e Avokatit të Popullit

37. Avokati i Popullit, duke u bazuar në faktet e rasteve dhe atyre ligjore të paraqitura me lart, konstaton se, **kufizimi i zgjedhjes së vendit të punës** nga komuna e Prishtinës është në kundërshtim me paragrafin 2 të nenit 49, të Kushtetutës, **formimi i komisionit** intervistues gjithashtu është në kundërshtim me Ligjin për Arsimin në Komunitet e Republikës së Kosovës dhe nenin 3, paragrafi 1.1 dhe 1.2 të Udhëzimit Administrativ Nr.17/2009, i cili përcakton procedurat e zgjedhjes së personelit arsimor në shkollë. Lidhur me zbatimin e Ligjit të Punës nga Komuna e Prishtinës, Avokati i Popullit, vëren se sipas Ligjit të Punës, neni 2 paragrafi 2, përcaktohet se dispozitat e këtij ligji zbatohen edhe për të punësuarit dhe punëdhënësit, punësimi i të cilëve rregullohet me ligj të veçantë, mirëpo vetëm në rast se ligji i veçantë nuk parashikon zgjidhje për çështje të caktuara nga marrëdhënia e punës, prandaj, në rastin konkret, me që marrëdhënia e punës për personelin arsimor, rregullohet me ligje të veçanta të arsimit, Komuna e Prishtinës, ka pasur obligim të zbatoj ligjet e veçanta të arsimit.

³ Ky Udhëzim Administrativ është shfuqizuar sipas nenit 14, të Udhëzimit Administrativ Nr.06/2015, për normativin mbi kuadrin profesional të arsimit të përgjithshëm, i datës 10.07.2015.

⁴ Shih IAP, Raporti vjetor 2014, faqe 83

⁵ GJEDNJ, rasti Thlimmenos v. Greece, aplikacioni Nr.34369/97, 6 prill 2000, par.44.

38. Avokati i Popullit, duke analizuar kriteret për poentimin e kandidatëve në komunën e Gjilanit dhe në komunën e Vitisë, konstaton se kriteri në bazë të cilit kandidatët të cilët jetojnë në lokalitetin ku gjendet shkolla, sipas të cilit kriter konkurruesit fitojnë pikë, **është kriter diskriminues**, ky kriter në njërin anë, shkelë të drejtën **për trajtim të barabartë** dhe krijon pabarazi ndërmjet konkurrentëve dhe në anën tjetër krijon **favorizim** për kandidatët në bazë të lokalitetit ku jetojnë, me që sipas Kushtetutës, të gjithë janë të barabartë para ligjit dhe me që askush nuk mund të diskriminohet, autoritetet komunale duhet të sigurojnë që të gjithë qytetarët të gëzojnë të drejta dhe mundësi të barabarta, prandaj, veprimet e tilla të autoriteteve publike në këto komuna **cenojnë barazinë para ligjit** dhe janë në kundërshtim me dispozitat ligjore.
39. Avokati i Popullit, vëren se në disa komuna kandidatët kanë mund të aplikojnë **në të gjitha vendet e punës**, ndërsa në disa tjera kanë mund të aplikojnë vetëm **në një** apo **në dy** vende të punës, prandaj, kufizimi i të drejtës për të aplikuar vetëm në një vend të punës (komuna e Lipjanit dhe komuna e Klinës), apo në dy vende të punës (komuna e Ferizajt) janë kufizime të cilat **mohojnë** të drejtën e garantuar të kandidatëve për të konkurruar në të gjitha vendet e punës.
40. Po ashtu, konkurset e shpallura nga DKA-të janë mbështetur në dispozita të ndryshme ligjore, në disa raste edhe në Udhëzime Administrative të shfuqizuara, në disa komuna janë zbatuar Ligji i Punës dhe Udhëzimi Administrativ Nr.14/2011 i MPMS, ndërsa në disa tjera janë zbatuar dispozitat e veçanta ligjore të MASHT-it, prandaj, në situata të tilla, kur kemi një ligj të përgjithshëm dhe ligjet e veçanta, Avokati i Popullit konsideron se duhet të zbatohen ligjet e veçanta të cilat rregullojnë çështjen e punësimit të mësimdhënësve.⁶
41. Po ashtu vërehet se, sipas vendimeve për formimin e komisioneve intervistuese, të nxjerra nga DKA-të, lidhur me numrin e anëtarëve të komisioneve intervistuese, disa komuna kanë formuar komisionin në përbërje prej tre anëtarëve, disa me katër dhe në disa komuna me pesë anëtarë, në disa komuna kemi pasur edhe vëzhgues ndërsa në disa komuna nuk janë përfshi në komision drejtorët e shkollave, këto dallime kanë ndodhë për shkak të zbatimit të akteve të ndryshme ligjore nga DKA-të. Prandaj, Avokati i Popullit tërheqë vërejtjen se komisionet intervistuese duhet të formohen në bazë të nenit 35, paragrafi 4, i Ligjit për Arsimin Parauniversitar në Republikën e Kosovës dhe Udhëzimit Administrativ Nr.17/2009 Procedura e zgjedhjes së personelit arsimor në shkollë, si akte ligjore të veçanta të cilat rregullojnë procedurat e punësimit të mësimdhënësve.⁷
42. Avokati i Popullit, në bazë të të gjitha dëshmimeve të paraqitura dhe fakteve të mbledhura, në pajtim me legjislacionin përkatës, **konstaton se ka pasur shkelje të të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut**, me që zyrtarët përgjegjës të DKA-ve në komunën e Prishtinës, Gjilanit, Vitisë, Ferizajt, Lipjanit, Klinës, Rahovecit, Novobërdës dhe Obiliqit, kanë vepruar në kundërshtim me legjislacionin në fuqi.
43. Si përfundim, Avokati i Popullit e konsideron të domosdoshme që këto praktika të mos përsëriten në të ardhmen, në mënyrë që të gjitha veprimet e organeve komunale të jenë në harmoni me dispozitat ligjore dhe në funksion të mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të njeriut.

⁶ Ligji i Punës, neni 2, paragrafi 2.

⁷ Ligji i Punës, neni 2, paragrafi 2.

Në bazë të kësaj që u tha më lart, si dhe duke u nisur nga parimi i zbatimit të ligjshmërisë dhe me qëllim të përmirësimit dhe rritjes së efikasitetit të autoriteteve, Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135 paragrafi 3, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, dhe nenit 18, paragrafi 1.2 të Ligjit për Avokatin e Popullit Nr. 05/L-019.:

Avokati i Popullit rekomandon që :

Komuna e Prishtinës

1. *Të ndërmarrë të gjitha masat e nevojshme që të siguroj të drejtën e garantuar Kushtetuese të kandidatëve që secili person është i lirë të zgjedhë vendin e punës.*

Komuna e Gjilanit dhe Komuna e Vitisë

2. *Të ndërmarrin të gjitha masat që t'u jepet fund rasteve të tilla të trajtimit të pabarabartë dhe të sigurohet që të gjithë kandidatët të gëzojnë të drejta dhe mundësi të barabarta për punësim në institucionet e arsimit, pa marrë parasysh vendin ku jetojnë apo ku kanë lindur.*

Komuna e Prishtinës, Komuna e Vitisë, Komuna e Ferizajt dhe Komuna e Rahovecit

3. *Të sigurojnë që komisioni për përzgjedhjen e mësimdhënësve të formohet në përputhje me ligjin.⁸*

Komuna e Ferizajt, Komuna e Lipjanit dhe Komuna e Klinës

4. *Të garantojnë të drejtën e çdo kandidati për të aplikuar në të gjitha vendet e punës pa kufizime të mëtejme.*

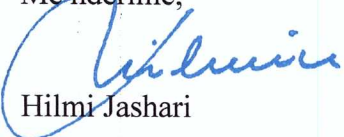
Komuna e Vitisë, Komuna e Novobërdës dhe Komuna e Obiliqit

5. *Të ndërmarrin të gjitha masat që në të ardhmen hartimi i konkurseve të bëhet në mbështetje të akteve ligjore të cilat janë fuqi.*

Në pajtim me nenin 132, paragrafi 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (“Çdo organ, institucion ose autoritet tjetër, që ushtron pushtet legjitim në Republikën e Kosovës, është i detyruar t’u përgjigjet kërkesave të Avokatit të Popullit dhe t’i paraqesë atij/asaj të gjitha dokumentet dhe informacionet e kërkuara në pajtim me ligj”) dhe nenin 28 të Ligjit për Avokatin e Popullit (“Autoritetet, të cilave Avokati i Popullit u ka drejtuar rekomandim, kërkesë ose propozim për ndërmarrjen e veprimeve konkrete, përfshirë edhe masat disiplinore, duhet të përgjigjen brenda afatit tridhjetë (30) ditor. Përgjigjja duhet të përmbajë arsyet me shkrim për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë”), mirësisht Ju lutemi të na informoni për veprimet e ndërmarra lidhur me çështjen në fjalë.

⁸ Neni 35, par.4, i Ligjit për Arsimin Parauniversitar dhe neni 3, i Udhëzimit Administrativ Nr.17/2009 Procedura e zgjedhjes së personelit arsimor në shkollë parashohin formimin e komisionit intervistues.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit

Kopje : Z. Habit Hajredini, udhëheqës i Zyrës për Qeverisje të Mirë, Zyra e Kryeministrit